

DET KONGELEGE
HELSEDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 69

(2002–2003)

Om lov om endringar i forskjellige lover som følge av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta

*Tilråding fra Helsedepartementet av 11. april 2003,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Bondevik II)*

1 Innleiing

Stortinget vedtok ved behandlinga av St.meld. nr. 31 (2000–2001) «Kommune, fylke, stat – en bedre oppgavefordeling», jf. Innst. S. nr. 307 (2000-2001), at den regionale statsforvaltninga skulle omorganiseras. Det førte mellom anna til at fylkeslegeembeta og Statens utdanningskontor frå 1. januar 2003 blei integrerte i fylkesmannsembeta. Fylkeslegane som eigne forvaltningsorgan eksisterer såleis ikkje lenger. Men som embetsmenn og leiarar av dei nye helseavdelingane hos fylkesmennene skal fylkeslegane framleis kallast «fylkeslege».

Den fastsette fordelinga av mynde mellom fylkeslegen som tilsynsmynde underlagt Statens helsetilsyn og som leiar for den nye helseavdelinga hos fylkesmannen, går fram av Ot.prp. nr. 105 (2001-2002) «Om lov om endringar i lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten og i enkelte andre lover», jf. Innst. O. nr. 18 (2002-2003) og Besl. O. nr. 20 (2002-2003), jf. endringslov 13. desember 2002 nr. 78, som blei sett i kraft frå 1. januar 2003. Regional tilsynsmynde skal etter lov om statlig tilsyn med helsetjenesten av 30. mars 1984 nr. 15 (tilsynslova) framleis liggje direkte hos fylkeslegen. På bakgrunn av dette er det behov for å tydeleggjere i alt regelverk som handlar om oppgåvene til fylkeslegen, kva oppgåver som skal liggje under fylkeslegen som tilsynsmynde underlagt Sta-

tens helsetilsyn, og kva oppgåver som skal liggje under fylkesmannen.

For at det gjeldande regelverket skal bli i samsvar med den vedtekne fordelinga av mynde, må det gjerast endringar i ein del lover og forskrifter. Dei første endringane blei vedtekne av Helsedepartementet 19. desember 2002 ved *forskrift om endringar i diverse forskrifter som følge av fylkeslegeembetets integrering i fylkesmannsambetet m.v.* Endringar i desse forskriftene kunne vedtakast uavhengig av endringar i dei tilhøyrande heimelslovene. Endringar i ca. 50 andre forskrifter kan først vedtakast etter at det er vedteke endringar i dei aktuelle lovene.

Det er behov for å føreslå endringar i 14 lover der «fylkeslegen» er nytta som nemning på det organet som er tillagt mynde. «Fylkeslegen» må her endrast anten til «fylkesmannen» eller til «Helsetilsynet i fylket», alt etter kva del av fylkeslegen sitt mynde det blir vist til i den aktuelle føresegna.

Det lovforslaget som ligg føre her, inneheld forslag til endringar i desse 14 lovene.

2 Høyring

Det forslaget til lovendringar som ligg føre her, har ikkje vore ute på vanleg høyring, ettersom dette må reknast som openbert unødvendig, jf. Utgreiingsinstruksen 5.4. Forslaga er berre av teknisk karakter

og byggjer på dei ovanfor nemnde vedtaka i Stortinget.

Forslaget er utarbeidd i nært samarbeid med Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Statens helsetilsyn og Sosial- og helsedirektoratet. I tillegg er alle fylkesmannsembeta blitt oppmoda om å gi tilbakemelding når det gjeld oversikta over forslag til fordeling av mynde, som blei sendt ut som vedlegg til brev av 13. januar 2003 frå Helsedepartementet til alle fylkesmennene i landet, Sosial- og helsedirektoratet og Statens helsetilsyn. Brevet var utarbeidd i samarbeid med Arbeids- og administrasjonsdepartementet og gav nærmare informasjon om korleis fylkeslegane, som tilsynsmynde under Statens helsetilsyn, skulle innrette seg reint praktisk i tida frå 1. januar 2003 og fram til dei nødvendige endringane var gjorde i lover og forskrifter.

Det kom svært få innspel til den fordelinga av mynde som blei foreslått. Innspela har ikkje ført til endringar i forslaget til fordelinga av mynde av 13. januar 2003.

3 Nærmare om konsekvensane for regelverket av integreringa av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta

3.1 Innleiing

Det er i hovudsak fire ulike typar av endringar som må gjerast i føresegnene i lover og forskrifter for at fordelinga av mynde mellom fylkeslegen som direkte underlagd Statens helsetilsyn og fylkeslegen som underlagd fylkesmannen skal framstå på korrekt vis.

Den eine typen er der mynde i lover og forskrifter i dag er lagt til «fylkeslegen», og der mynde for framtida skal liggje til fylkesmannen. I desse tilfella må «fylkeslegen» endrast til «fylkesmannen».

Den andre typen er der mynde etter lover og forskrifter i dag er lagt til «fylkeslegen», og der mynde framleis skal liggje til den delen av fylkeslegen sitt myndeområde som skal vere direkte underlagd Statens helsetilsyn. I lover og forskrifter skal ikkje «fylkeslegen» lenger nyttast som nemning på utøveren av mynde. Det er berre der nemninga «fylkeslegen» viser til embetspersonen, at denne nemninga skal nyttast. I lover og forskrifter som nyttar «fylkeslegen» som nemning for kvar myndet er plassert, må derfor «fylkeslegen» erstattast med ei anna nemning som viser at det er Statens helsetilsyn sin forlengde arm i regional stat som er tillagd mynde. I desse tilfella blir det foreslått å endre «fylkeslegen» til «Helsetilsynet i fylket».

Den tredje typen endring som må gjerast, er der det i lover og forskrifter er vist til «tilsynsmyndighet» eller «tilsynsmyndigheten». Med den nye organiseringa vil ikkje ei slik nemning gjere det klart om det her er meint Statens helsetilsyn, regional tilsynsmynde direkte underlagd Statens helsetilsyn eller fylkesmannen som tilsynsmynde. Det må derfor i lover og forskrifter gå klart fram kven som er tillagd mynde etter den konkrete føresegna. I dei aktuelle føresegnene må derfor «tilsynsmyndighet» eller «tilsynsmyndigheten» endrast til enten «fylkesmannen», «Statens helsetilsyn» eller «Helsetilsynet i fylket».

Den siste typen endring som blir foreslått, er å oppheve nokre føresegner eller delar av føresegner. Forslaga gjeld føresegner der det er vedteke at fylkeslegen skal melde frå, gi informasjon eller liknande til fylkesmannen. Etter integreringa er slike føresegner unødvendige.

I tillegg til desse endringstypane blir det foreslått å oppheve kommunehelsetenestelova § 6-3 første ledd andre punktum. Statens helsetilsyn er i denne føresegna pålagt eit ansvar for å sjå til at lover og forskrifter blir kjende og etterlevde i samband med det faglege tilsynet med at kommunane fremjar formålet til helsetenesta på forsvarleg og tenleg måte. Dette er ei overflødig regulering etter integreringa. Ansvaret ligg no hos fylkesmannsembetet, medrekna dei nye avdelingane hos fylkesmennene.

Det er i tillegg til desse endringane foreslått nokre små justeringar av meir språkleg karakter, som til dømes i psykisk helsevernlova § 1-7, der det blir foreslått å nytte bestemt og ikkje ubestemt form i tilvisinga til kontrollkommisjonen og fylkesmannen.

3.2 Særskilt om endringar i lov om statlig tilsyn med helsetjenesten

I tilsynslova § 1 tredje ledd blir det foreslått eit tillegg som synleggjer at fylkeslegen, som regional tilsynsmynde underlagd Statens helsetilsyn, heretter blir kalla «Helsetilsynet i fylket» samt at fylkeslegen ellers er underlagd fylkesmannen.

Det blir vidare foreslått å slå saman første og andre ledd i § 2 i lova, slik at det går klarare fram av tilsynslova at dette er ei lov som regulerer tilsyns- og tilsynsrelaterte oppgåver lagde til Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylka. Det følgjer av tilsynsoppgåva at Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylket skal følgje med på korleis helsetenesta og helsepersonell utøver verksemda si, og gripe inn overfor verksemdar som utøver tenester i strid med helselovgivinga.

Tredje ledd i § 2 om at fylkeslegen skal medverke til at lover, forskrifter og retningslinjer som gjeld for helsetenesta, blir gjorde kjende og etterlevde, blir foreslått oppheva. Dette er oppgaver som høyrer inn under fylkesmannsembetet sitt ansvarsområde, medrekna dei nye avdelingane hos fylkesmennene, og det er derfor etter integreringa overflødig å regulere dette særskilt i tilsynslova.

Tilsynslova § 4 blir foreslått oppheva, ettersom også denne føresegna er overflødig etter den nye organiseringa av regional stat. Denne paragrafen seier at fylkeslegen skal vere rådgivar for fylkesmannen og dei andre statlege styresmaktene i fylket, og at fylkeslegen skal møte i fylkestinget når vedkomande styresmakt ber om det. Dette vil no vere oppgaver som reint forvaltningsmessig ligg innanfor ansvarsområdet til fylkesmannen, jf. også den generelle rettleingsplikta i forvaltningslova § 11.

3.3 Forskrifter endra ved forskrift 19. desember 2002

Som nemnt under punkt 1, blei det vedteke ei forskrift om endringar i ymse forskrifter (forskrift av 19. desember 2002 nr. 1714) som ei første tilpassing av regelverket til den nye organiseringa av regional stat.

3.4 Forskrifter som må endrast etter at heimelslovene er endra

Ca. 50 forskrifter kunne ikkje endrast i den første tilpassingsrunden, ettersom endringar i desse forskriftene ville ført til at det ikkje ville vore samsvar mellom fordelinga av mynde (mellom fylkeslegen som tilsynsmynde direkte underlagt Statens helse-tilsyn og fylkeslegen som leiar for den nye helseavdelinga hos fylkesmannen) i forskriftene og i dei respektive heimelslovene. Desse forskriftene må derfor endrast så snart ein har vedteke å endre dei respektive lovene.

Førebuingane til endringar i forskriftene går parallelt med lovendringsarbeidet, slik at endringane i dei aktuelle forskriftene kan vedtakast så snart lovendingane er vedtekne.

3.5 Forslag til endringar i forskjellige lover

Desse 14 lovene må justerast som ein konsekvens av integreringa:

1. Lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten
2. Lov 18. juni 1965 nr. 4 – vegtrafikklov
3. Lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m.
4. Lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd
5. Lov 3. juni 1977 nr. 57 om sterilisering
6. Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene
7. Lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten
8. Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer
9. Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m.
10. Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern
11. Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter
12. Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.
13. Lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling
14. Lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger

4 Økonomiske og administrative konsekvensar

Lovendingane som blir foreslått i denne proposisjonen, får ingen økonomiske eller administrative konsekvensar utover det som allereie er konsekvensar av omorganiseringa av regional stat.

Helsedepartementet

t i l r å r :

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringar i forskjellige lover som følgje av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta.

Vi HARALD, Noregs Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjere vedtak til lov om endringar i forskjellige lover som følgje av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta i samsvar med eit vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringar i forskjellige lover som følge av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta

I

I lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten gjer ein desse endringane:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

I hvert fylke skal det være en fylkeslege. *Fylkeslegen er tillagt myndighet som «Helsetilsynet i fylket» i lover og forskrifter og er da direkte underlagt Statens helsetilsyn. Forøvrig er fylkeslegen underlagt fylkesmannen.* Fylkeslegen utnevnes av Kongen.

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Helsetilsynet i fylket og Statens helsetilsyns oppgaver*

Helsetilsynet i fylket skal føre tilsyn med alt helsevesen og alt helsepersonell i fylket og i *tilknytning til tilsynet* gi råd, veiledning og opplysninger som medvirker til at befolkningens behov for helsetjenester blir dekket.

Helsetilsynet i fylket skal holde Statens helsetilsyn orientert om helseforholdene i fylket og om forhold som innvirker på disse.

Helsetilsynet i fylket skal informere Statens helsetilsyn om forhold som tilsier advarsel eller tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett eller begrensning av autorisasjon etter lov om helsepersonell kapittel 11.

Statens helsetilsyn gir administrative reaksjoner til helsepersonell etter reglene i lov om helsepersonell kapittel 11.

Helsetilsynet i fylket og Statens helsetilsyn skal registrere advarsel og tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett eller begrensning av autorisasjon etter lov om helsepersonell kapittel 11.

Helsetilsynet i fylket og Statens helsetilsyn skal informere helsepersonellens arbeidsgiver om advarsel, tilbakekall, frivillig avkall, eller suspensjon av autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning eller rekvireringsrett og begrensning av autorisasjon etter lov om helsepersonell kapittel 11.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Helsetilsynet i fylket skal påse at alle som yter helsetjenester har etablert internkontrollsystem og fører kontroll med sin egen virksomhet på en slik måte at det kan forebygge svikt i helsetjenesten.

§ 4 blir oppheva.

II

I lov 18. juni 1965 nr. 4 – vegtrafikklov gjer ein denne endringa:

§ 24 sjuande ledd skal lyde:

Dersom innehaver av førerkort ikke lenger fyller de krav som er fastsatt til syn, helse og førerlighet etter sjettede ledd, plikter han å gi melding om det til *fylkesmannen* som må gi melding til politiet, jfr. § 34.

III

I lov 9 februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. gjer ein denne endringa:

§ 1 fjerde ledd skal lyde:

Inngrep på personer under 18 år og på personer som ikke kan gi eget samtykke, skal godkjennes av *fylkesmannen*.

IV

I lov 13 juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd gjer ein desse endringane:

§ 3 første ledd skal lyde:

Inngrep etter utgangen av tolvte svangerskapsuke kan bare utføres i sykehus. Inngrep som utføres før utgangen av tolvte svangerskapsuke, kan også utføres i annen institusjon som *fylkesmannen* har godkjent.

Om lov om endringer i forskjellige lover som følge av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta

§ 6 andre ledd skal lyde:

Avslår overlegen eller dennes stedfortreder å utføre inngrepet fordi tungtveiende medisinske grunner taler mot det, skal saken straks sendes *fylkesmannen* med en skriftlig begrunnelse. *Fylkesmannen* skal henvise kvinnen til et annet sykehus eller godkjent institusjon hvor inngrepet eventuelt kan bli utført.

§ 8 andre ledd skal lyde:

Dersom begjæringen avslås, skal nemnda underrette kvinnen, eller den som handler på hennes vegne, om at vedtaket vil bli prøvet av en annen nemnd, med mindre hun trekker begjæringen tilbake innen tre dager etter at hun er blitt underrettet om avslaget. Samtidig skal nemnda sende sakens dokumenter til *fylkesmannen*. *Fylkesmannen* skal i samråd med kvinnen legge saken frem for en annen nemnd til fornyet behandling, med mindre kvinnen har trukket begjæringen tilbake innen frist som nevnt. Ved behandlingen av saker etter denne paragraf skal nemnda i tillegg bestå av et tredje medlem som ikke er lege, utpekt av *fylkesmannen*. Nemndas avgjørelser treffes med enkelt flertall.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Avbrytelse av svangerskap kan bare foretas med samtykke av *fylkesmannen*

- a) når kvinnen er under 16 år, og den eller de som har foreldreansvaret eller vergen har uttalt seg mot at svangerskapet blir avbrutt,
- b) når kvinnen er psykisk utviklingshemmet og vergen har uttalt seg mot at svangerskapet blir avbrutt, eller
- c) når kvinnens samtykke ikke er innhentet etter § 4 annet ledd annet punktum.

V

I lov 3. juni 1977 nr. 57 om sterilisering gjer ein desse endringane:

§ 6 andre ledd skal lyde:

I hvert fylke skal det være en sakkyndig nemnd, steriliseringsnemnda, som skal bestå av *fylkesmannen* – eller den *fylkesmannen bemyndiger* – som formann, og to andre medlemmer som oppnevnes av Kongen. Blant medlemmene skal det være minst en kvinne. For medlemmene kan det oppnevnes personlige varamenn. Nemnda er vedtaksfør når 2 eller flere medlemmer deltar ved avgjørelsen, forutsatt at 2 medlemmer er enige om hva vedtaket skal gå ut på.

§ 10 skal lyde:

§ 10. (hvor inngrep skal foretas).

Inngrep etter bestemmelsen i denne lov skal foretas i offentlig sykehus, eller i privat sykehus som er godkjent til det av *fylkesmannen*. *Fylkesmannen* kan også godkjenne at sterilisering foretas i kirurgiske poliklinikker eller i annen ambulant spesialistpraksis utenfor sykehus hvor det anses forsvarlig.

VI

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene gjer ein desse endringane:

§ 1–3 sjette ledd skal lyde:

Fylkesmannen kan for en bestemt periode suspendere plikten til å ha fastlegeordning, jf. annet ledd nr. 1, dersom tungtveiende grunner tilsier det.

§ 2–4 andre ledd skal lyde:

Går avgjørelsen klager imot eller avvises klagen, kan det klages til *Helsetilsynet i fylket*.

§ 4a-12 andre punktum blir oppheva.

§ 6–3 første ledd andre punktum blir oppheva.

VII

I lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten gjer ein denne endringa:

§ 2–3 første ledd skal lyde:

Den som ikke får den hjelp som er bestemt i denne lov og godkjent plan, kan klage til det organ fylkeskommunen bestemmer. Går avgjørelsen klageren imot eller avvises klagen, kan avgjørelsen klages til *Helsetilsynet i fylket*.

VIII

I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjer ein desse endringane:

§ 2–2 fjerde ledd skal lyde:

Er legen i tvil om opplysninger bør gis etter andre ledd, kan legen forelegge spørsmålet for kommunelegen til uttalelse. Nekte legen å gi opplysninger, kan den som ønsker opplysninger etter andre ledd, eller kommunelegen forelegge spørsmålet for *fylkesmannen*, som kan bestemme at opplysningene skal gis.

Om lov om endringer i forskjellige lover som følge av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta

§ 2–2 åttande ledd skal lyde:

Når det er nødvendig for iverksetting av tiltak eller for oversikt og kontroll i forbindelse med smittsomme sykdommer, kan kommunelegen, *fylkesmannen*, *Helsetilsynet i fylket*, Sosial- og helsedirektoratet og Statens helsetilsyn kreve opplysninger fra offentlige kilder eller privat helsetjeneste uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

§ 3–3-fjerde ledd skal lyde:

Vedtak om forhåndsundersøkelse kan påklages til *fylkesmannen*.

§ 4–2 tredje ledd skal lyde:

Fylkesmannen avgjør klage over vedtak. Når legene som skal gjøre vedtak etter andre ledd er uenige, skal *fylkesmannen* delta i avgjørelsen. Sosial- og helsedirektoratet avgjør klagen når *fylkesmannen* har vært med i første instans. En klage har ikke utsettende virkning på iverksetting av vedtak etter denne paragrafen.

§ 4–10 andre, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Tjenestemenn etter første ledd skal uten hinder av lovbestemt taushetsplikt underrette kommunelegen når de har en sterk mistanke om en allmennfarlig smittsom sykdom eller oppdager et tilfelle av en slik sykdom. Det samme gjelder når de blir oppmerksom på forhold som kan medføre en nærliggende fare for overføring av en slik sykdom og det åpenbart er nødvendig med hjelp eller tiltak fra helsetjenesten. Hvis kommunelegen ikke er til stede, skal tjenestemennene underrette *fylkesmannen*.

Veterinærer og veterinærmyndighetene skal straks underrette kommunelegen eller *fylkesmannen* ved mistanke om eller tilfelle av smittsom dyresykdom som kan utgjøre en fare for mennesker.

Næringsmiddelkontrollen skal straks underrette kommunelegen eller *fylkesmannen* ved mistanke om smittsom sykdom som formidles til mennesker via næringsmidler.

§ 5–5-andre ledd skal lyde:

Forslaget skal forelegges *fylkesmannen*, som omgående skal sende det til smittevernemnda.

§ 6–1 tredje ledd skal lyde:

Den som søker smittevern hjelp kan påklage avgjørelsen til *Helsetilsynet i fylket* hvor han/hun mener feil er begått. Slik klagerett har også pårørende.

§ 7–4 skal lyde:

§ 7–4. *Helsetilsynet i fylket og fylkesmannens oppgaver*

Helsetilsynet i fylket og fylkesmannen skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot allmennfarlige smittsomme sykdommer, og skal holde Statens helsetilsyn og Sosial- og helsedirektoratet orientert om forholdene i fylket. Jf. lov av 30. mars 1984 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

§ 7–6 andre ledd skal lyde:

Før det blir oppnevnt utvalg, jfr. første ledd, skal det innhentes forslag fra *fylkesmannen* og fylkeskommunen.

§ 8–3 skal lyde:

§ 8–3. Klage over vedtak

Fylkesmannen avgjør klage over kommunalt vedtak såfremt ikke noe annet er bestemt i loven.

IX

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjer ein desse endringane:

§ 3–3 første ledd skal lyde:

§ 3–3. Meldeplikt til *Helsetilsynet i fylket*

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven, skal snarest mulig gi skriftlig melding til *Helsetilsynet i fylket* om betydelig personskade som voldes på pasient som følge av ytelse av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også meldes fra om hendelser som kunne ha ført til betydelig personskade.

§ 6–2 skal lyde:

§ 6–2. Opplysningsplikt til *Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylket*

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid som angår helsetjenester som omfattes av denne loven, skal på anmodning gi Statens helsetilsyn eller *Helsetilsynet i fylket* opplysninger som tilsynsorganet finner nødvendige for å kunne utføre sine oppgaver i medhold av lov, forskrift eller instruks. Den som skal gi opplysning etter første punktum, skal også gi Statens helsetilsyn og *Helsetilsynet i fylket* adgang til virksomheten.

Den som skal gi opplysninger etter første ledd, eller som ønsker å gi opplysninger til Statens helsetilsyn eller *Helsetilsynet i fylket* av eget tiltak, kan gjøre det uten hinder av taushetsplikt, dersom det antas å være nødvendig for å fremme tilsynsorganets oppgaver etter lov, forskrift eller instruks.

Opplysninger som er gitt Statens helsetilsyn el-

ler *Helsetilsynet i fylket* i henhold til denne bestemmelsen, kan uten hinder av taushetsplikten forelegges sakkyndige til uttalelse eller departementet til orientering.

X

I lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern gjer ein desse endringane:

§ 1–7 første ledd skal lyde:

Ved klage til kontrollkommissjonen eller *fylkesmannen* over vedtak etter loven her, har pasienten rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig. Om fullmektig og fullmakt gjelder forvaltningsloven § 12 annet og fjerde ledd tilsvarende.

§ 3–5 andre ledd skal lyde:

Kommunelegens vedtak om tvungen undersøkelse skal straks nedtegnes skriftlig. Vedtaket kan påklages til *fylkesmannen* uten oppsettende virkning.

§ 4–1 femte ledd skal lyde:

Dersom det ikke er utarbeidet en individuell plan innen rimelig tid, kan *Helsetilsynet i fylket* pålegge institusjonen å utarbeide en slik plan.

§ 4–4 sjuande ledd skal lyde:

Vedtaket etter paragrafen her kan påklages til *fylkesmannen* av pasienten og hans eller hennes nærmeste.

§ 4–5 tredje ledd skal lyde:

Utover det som følger av rimelige begrensninger i husordensreglement, kan det ikke vedtas restriksjoner i retten til å kommunisere med kontrollkommissjonen, departementet, Statens helsetilsyn, *Helsetilsynet i fylket*, *fylkesmannen*, Stortingets ombudsman for forvaltningen, Pasientombud, prest eller tilsvarende sjelesørger, juridisk rådgiver eller den som opptrer på pasientens vegne i en klagesak.

§ 6–1 andre ledd skal lyde:

I den utstrekning det er mulig, skal kontrollkommissjonen også føre den kontroll den finner nødvendig for pasientenes velferd. Den kan ta opp saker etter eget initiativ eller etter henvendelse fra pasienten, pasientens nærmeste eller personalet. Finner den forhold den vil påpeke, skal den ta saken opp med den faglig ansvarlige og eventuelt *Helsetilsynet i fylket*.

XI

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter gjer ein desse endringane:

§ 7–2 første ledd skal lyde:

Dersom den som yter helsehjelp, avviser anmodningen etter § 7–1 eller mener at rettighetene er oppfylt, kan det klages til *Helsetilsynet i fylket*. Klagen sendes til *Helsetilsynet i fylket*.

§ 7–3 skal lyde:

§ 7–3. Klagens form og innhold

Klage til *Helsetilsynet i fylket* skal være skriftlig. Klagen skal være undertegnet av pasienten eller den som representerer pasienten. Klagen bør nevne det forhold som det klages over og gi opplysninger som kan være av betydning for behandlingen av klagen. Inneholder klagen feil eller mangler, setter *Helsetilsynet i fylket* en kort frist for rettelse eller utfylling.

§ 7–5 andre ledd skal lyde:

Fristen for å klage til *Helsetilsynet i fylket* etter § 7–2 er tre uker fra vedkommende fikk eller burde ha fått kjennskap til utfallet av anmodningen.

§ 7–6 skal lyde:

§ 7–6. Forvaltningslovens anvendelse

Forvaltningslovens regler om behandling av saker om enkeltvedtak og klage gjelder så langt de passer for *Helsetilsynet i fylkets* behandling av klagesaker, med de særlige bestemmelser som er gitt i dette kapitlet.

XII

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. gjer ein desse endringane:

§ 30 skal lyde:

§ 30. Opplysninger til Statens helsetilsyn og *Helsetilsynet i fylket*

Helsepersonell skal gi Statens helsetilsyn og *Helsetilsynet i fylket* adgang til virksomhetens lokaler, og gi alle de opplysninger som ansees påkrevd for utøvelsen av tilsyn med helsepersonells virksomhet. Helsepersonell skal uten hinder av taushetsplikten utlevere de dokumenter, lyd- og bildeopptak o.l. som kreves av Statens helsetilsyn og *Helsetilsynet i fylket*.

§ 38 første ledd skal lyde:

Helsepersonell med autorisasjon eller lisens skal snarest mulig gi skriftlig melding til *Helsetilsynet i fylket* om betydelig personskade som voldes på

pasient som følge av ytelse av helsehjelp eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også meldes fra om hendelser som kunne ha ført til betydelig personskade.

§ 42 tredje ledd skal lyde:

Avslag på krav om retting kan påklages til *Helse-tilsynet i fylket*, som etter å ha innhentet uttalelse fra Datatilsynet, avgjør om retting kan foretas.

§ 43 tredje ledd skal lyde:

Avslag på krav om sletting kan påklages til *Helsetilsynet i fylket*. Det skal innhentes uttalelse fra Datatilsynet. Dersom *Helsetilsynet i fylket* mener at sletting kan være i strid med arkivloven §§ 9 eller 18, skal det også innhentes uttalelse fra Riksarkivaren.

§ 55 skal lyde:

§ 55. Anmodning om vurdering av mulig pliktbrudd

Den som mener at bestemmelser om plikter fastsatt i eller i medhold av denne lov er brutt til ulempe for seg, kan be *Helsetilsynet i fylket* om en vurdering av forholdet. Pasienten kan opptre ved representant. Kravet sendes *Helsetilsynet i fylket*.

Representant etter første ledd er den som har fullmakt til å fremsette en anmodning på andres vegne, eller som har samtykkekompetanse etter reglene i pasientrettighetsloven kapittel 4. Fullmektig som ikke er advokat, skal legge frem skriftlig fullmakt.

Helsetilsynet i fylket skal vurdere de synspunkter som er fremsatt i anmodningen, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt i anmodningen.

Hvis *Helsetilsynet i fylket* mener at det bør ilegges en reaksjon etter kapittel 11, skal saken oversendes Statens helsetilsyn. Tredje ledd gjelder tilsvarende for behandlingen av saken hos Statens helsetilsyn.

Statens helsetilsyn eller Helsetilsynet i fylket skal gi den som har fremsatt en anmodning, underretning om resultatet av sin behandling av saken og en kort begrunnelse for resultatet.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om *Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylkets* saksbehandling, og kan herunder fastsette regler om frist for fremsettelse av anmodning etter denne paragraf.

§ 61 skal lyde:

§ 61. Frivillig avkall på autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning

Helsepersonell kan selv gi avkall på autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning ved skriftlig erklæring til *Helsetilsynet i fylket*. Autorisasjons-, lisens- eller spesialistgodkjenningsdokumentet skal så vidt mulig innleveres samtidig.

§ 63 andre ledd skal lyde:

Helsepersonell kan selv gi avkall på retten til å rekvirere legemidler som nevnt i første ledd ved skriftlig erklæring til *Helsetilsynet i fylket*. Et avkall er bindende i den perioden det er gitt for.

XIII

I lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling gjer ein denne endringa:

§ 22 tredje ledd andre punktum blir oppheva.

XIV

I lov 18 mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger gjer ein denne endringa:

§ 31 første ledd skal lyde:

Datatilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i loven blir fulgt og at feil eller mangler blir rettet, jf. personopplysningsloven § 42, med mindre tilsynsoppgaven påligger Statens helsetilsyn eller *Helsetilsynet i fylket* etter lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

XV

Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelser skal tre i kraft til forskjellig tid.